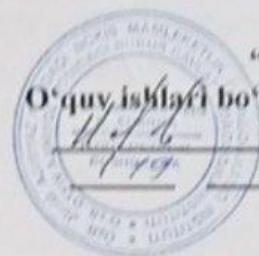

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MAKTABGACHA TA'LIM VA MAKTAB
TA'LIM VAZIRLIGI
AJINIYOZ NOMIDAGI NUKUS DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI

“Tasdiqlayman”

O'quv ishlari bo'yicha prorektor

M.Ibragimov

08 2025-yil

Bolalarning ijtimoiy moslashuvi

fanidan

SILLABUS

Kunduzgi bo'lim uchun

I-kurs

Bilim sohasi:	100000 – Gumanitar
Ta'lim sohasi:	110000 - Pedagogika
Ta'lim yo'nalishi:	60110200-Maktabgacha ta'lim

Nukus – 2025

Modul/ Fan sillabusi
Maktabgacha ta'lim fakulteti
60110200- Maktabgacha ta'lim yonalishi

Fan nomi	Bolalarning ijtimoiy moslashuvi
Fan turi	majburiy
Fan kodi	BIM 107
Yil	1
Semestr	1
Ta'lim shakli	Kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan saotlar	150
Ma'ruza	30
Amaliy	-
Seminar	30
Mustaqil ta'lim	90
Kredit miqdori	5
Baholash shakli	Imtixon
Fan tili	uzb

1. Fan/modulning maqsadi (MM)

F/MM1	<p>• Fanning maqsadi – gumanitar bilishning sohasi sifatida ijtimoiy - pedagogika, uning ob'ekti, tadqiqot predmeti va asosiy kategoriyalari haqida nazariy bilimlar berish. Bolani ijtimoiylashtirishning asosiy omillari va qonuniyatlari haqida yaxlit tasavvurlarni shakllantirish. Ijtimoiy - pedagogik faoliyatning o'ziga xosliklari va uning gumanistik yunalganligini yoritib berish. Turli yoshdagi bolalar bilan ijtimoiy - pedagogik faoliyat olib borishning asosiy metod va shakllarini o'rganish va amaliyotda qollay olishga o'rgatish.</p>
--------------	--

2. Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar

“Umumiy pedagogika”, “Maktabgacha pedagogika” “Tasviriy faoliyatga o'rgatish nazariyasi va metodikasi”

3. Ta'lim natijalari (TN)

TN1	“ Bolalarning ijtimoiy moslashuvi ” fanini o'qitishda zamonaviy yondashuvlar va innovatsiyalarni tatbiq qilish uchun zarur bo'ladigan bilim va ko'nikmalarni
TN2	darslarda zamonaviy ta'lim vositalardan foydalanishni
TN3	zamonaviy talablar asosida darslarini samarali tashkil qilish yo'llarini
TN4	ta'lim sohasidagi innovatsion faoliyat asoslarini
TN5	fanini o'qitishda zamonaviy yondashuvlar va innovatsion texnologiyalardan xabardor bo'lishi
TN6	fanni o'qitishda qo'yiladigan hozirgi zamon talablarini bilishi
TN7	fanining mazmuni, vositalari, metodlari va shakllarining uzviyligi va izchilligini ta'minlash
TN8	mashg'ulotlarda ta'lim resurslaridan samarali foydalanish

TN9	o'qitish mazmuniga oid axborotlarni qayta ishlash, umumlashtirish va talabalarga yetkazish ko'nikmalariga ega bo'lishi
TN10	darslarda zamonaviy innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llash
TN11	darslarga qo'yiladigan zamonaviy talablar asosida darslarni tashkil etish malakalariga ega bo'lishi
TN12	zamonaviy yondashuvlar va innovatsiyalardan kasbiy faoliyatda foydalanish
TN13	fanning yutuqlari, fanning amaliyotda qo'llanishi bo'yicha tadqiqotlaridan xabardor bo'lish

4.Fan / modul mazmuni

Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M) I-semestr	
M-1	Bolalarning ijtimoiy moslashuvi fanining maqsad va vazifalari, nazariy asoslari asoslari, fan sifatida rivojlanishi.
M-2	Ijtimoiylashuv tushunchasi jarayoni, vositalari.
M-3	Bolaning ijtimoiylashuvida muhitning o'rni. Ijtimoiylashtirishning omillari va mexanizmlari. Makro, mikro omillar.
M-4	Ijtimoiy pedagogikani va ijtimoiy-pedagogik faoliyat rivojining metodologik asoslari.O'zbekistonda ijtimoiy pedagogikaning rivojlanishi tarixi.
M-5	<i>Tarbiya pedagogik hodisa sifatida Ijtimoiy tarbiya. Ijtimoiy tarbiyaning shakllari, metodlari va tamoyillari. Ijtimoiy-tarbiyaviy ishning xususiyatlari. Ijtimoiy-pedagogik texnologiyalar.¹</i>
M-6	Bolalik - insonning ijtimoiy hayot me'yorlarini egallay boshlash davri.
M-7	Pedagogika va ijtimoiy pedagogika kategoriyalari.
M-8	Ijtimoiy tarbiyada mahallaning o'rni.
M-9	Ijtimoiy muhit bolani tarbiyalashning omili sifatida.
M-10	Ijtimoiy pedagogik faoliyatda bolalarning moslashuv ko'nikmalarini shakllantirish.
M-11	Pedagogning ota-onalar bilan olib boradigan ijtimoiy faoliyati.
M-12	Pedagogning bolalarning ijtimoiylashuvidagi roli.
M-13	Tarbiyachi shaxsida ijtimoiy munosabatlarni rivojlantirish metodlari.
M-14	<i>Deviant xulq- atvorli bolalar bilan ijtimoiy-pedagogik faoliyat. Oila, bolalar, o'smirlar va yoshlarni ijtimoiy qo'llab-quvvatlash xizmati va markazlari.²</i>
M-15	Maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachilarining bolalar bilan ijtimoiy faoliyatdagi munosabati.Ta'lim-tarbiya jarayonida tarbiyachining kreativ yondashuvi.
Seminar mashg'ulot (S) I -semestr	
S-1	Ijtimoiy pedagogika fan sifatida.
S-2	Ijtimoiylashuv tushunchasi jarayoni, vositalari.
S-3	Ijtimoiylashtirishning omillari va mexanizmlari.
S-4	Ijtimoiy pedagogika rivojlanishining madaniy-tarixiy asoslari.

¹ <https://kpfu.ru/pdf/portal/oop/53658.pdf>

² <https://kpfu.ru/pdf/portal/oop/53658.pdf>

S-5	Tarbiya - ijtimoiy hodisa
S-6	Bolalik - insonning ijtimoiy hayot me'yorlarini egallay boshlash davri.
S-7	Pedagogika va ijtimoiy pedagogika kategoriyalari.
S-8	Ijtimoiy tarbiyada mahallaning o'rni.
S-9	Ijtimoiy muxit bolani tarbiyalashning omili sifatida.
S-10	Ijtimoiy pedagogik faoliyatda bolalarning moslashuv ko'nikmalarini shakllantirish.
S-11	Pedagogning oila bilan olib boradigan ijtimoiy faoliyati.
S-12	Pedagogning bolalarning ijtimoiylashuvidagi o'rni.
S-13	Deviant xulq-atvor tushunchasi.
S-14	Tarbiyachi shaxsida ijtimoiy munosabatlarni rivojlantirish metodlari.
S-15	Maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachilarining bolalar bilan ijtimoiy faoliyatdagi munosabati.

Mustaqil ta'lim (MT)

1	Seminar va amaliy mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rish va uy vazifalarini bajarish	45-soat
2	Vaziyatli masalalar (keys) tuzish	20-soat
3	Berilgan manbalarni tarjima qilish	10-soat
4	Berilgan mavzularga oid esse yozish	10-soat
5	Anjumanga tezis tayyorlash	5-soat
6	Berilgan mavzu boyicha kurs ishini bajarish	0-soat

Asosiy adabiyotlar

1	O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining, 22.12.2020 yildagi 802-son qarori
2	O'zbekiston Respublikasining qonuni.Maktabgacha ta'lim va tarbiya to'g'risida.2019 yil 16-dekabr, O'RQ-595-son Qonuni.
3	Sodiqova Sh.A. Maktabgacha pedagogika T.: Tafakkur bo'stoni 2013y
4	N.M.Egamberdiyev Ijtimoiy pedagogika.-T.: 2014 Darslik
5	O.U.Xasanboyeva va boshqalar. Oila pedagogikasi. – T.: “ Fan va texnologiya” nashriyoti, 2007
6	Kayumova.N.M. Maktabgacha pedagogika.-T.:2018 Darslik
7	Sh.Shodmonova. Maktabgacha ta'lim pedagogikasi. Fan va texnologiya. -T:, 2008.
8	Qodirov B.G. Komil inson tarbiyasining pedagogic asoslari. Toshkent “Mexnat” 2001-yil.
Qo'shimcha adabiyotlar	
1	Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash- yurt taraqqiyoti va xalq faravonligining garovi. - Toshkent, O'zbekiston, 2017. - 48 b.
2	Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy taxlil, qat'iy tartib intizom va shaxsiy javobgarlik- har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak.-Toshkent, O'zbekiston, 2017.-102 b.
3	Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz.- Toshkent, O'zbekiston, 2017. - 488 b.
4	O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha ta'lim Vazirligining 155-sonli qarori:T.2019yil.
5	"Казанский (Приволжский) федеральный университет" Программа дисциплины Социальная педагогика Б3.ДВ.5-Казань 2014 (4,7-mavzular)
6	Социальная педагогика : учебник для студ. вузов / А. В. Мудрик 6-е изд., перераб. и

Internet saytlari

www.tdpu.uz

www.pedagog.uz

www.edu.uz

www.natlib.uz. (A.Navoiy nomidagi O'z.MK.)

<http://ziyonet.uz>-Ziyonet axborot ta'lim resurslar portal.

<https://kpfu.ru/pdf/portal/oop/53658.pdf>

Talabanning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baxo olish uchun talabanning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yoritib olish;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yul kuymasa;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon etib olish;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olish;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa; mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-xuquqiy xujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- fanga tegishli mavzulardan biri bo'yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo'lsa;
- tarixiy jarayonlarni sharhlay bilsa;

b) 4 baxo olish uchun talabanning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan,
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga tugri javob bera olish;
- fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy xujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.

v) 3 baxo olish uchun talabanning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yul qo'yilmas;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinmas;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

g) quyidagi xollarda talabanning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baxo bilan baxolanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashgulotlarga tayorgarlik kurilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashgulotlarga doir xech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olinganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- Fanni bilmasa.

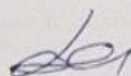
Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot

Muallif:	Ajiniyoz nomidagi NDPI, Maktabgacha ta'lim kafedrası assistent-o'qituvchisi - J.Ergalieva
E-mail:	janar.ergalieva76@gmail.com
Tashkilot:	Ajiniyoz nomidagi NDPI «Maktabgacha ta'lim» kafedrası
Taqrizchilar:	Ajiniyoz nomidagi NDPI «Maktabgacha ta'lim» kafedrası mudirasi, prof, p.i.d.- G. Jumasheva Ajiniyoz nomidagi NDPI «Maktabgacha tarbiya va defektologiya» kafedrası mudiri, PhD – J.Bekmanova

Mazkur sillabus institut o'quv-metodik Kengashining 2025 yil 19 08
1 - sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

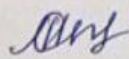
Mazkur sillabus «Maktabgacha ta'lim» kafedrasining 2025 yil 25 06
11-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i

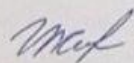
A.Abdiev

Fakultet dekani

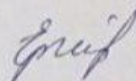
M.Allambergenova

Kafedra mudiri

G.Jumasheva

Tuzuvchi

J.Ergalieva

